

PARAULES DE VIDA

Va compartir els nostres patiments

Amb la celebració del Diumenge de Rams en la passió del Senyor comença la Setmana Santa. Durant aquests dies els cristians som invitats a dirigir una mirada de fe i amor a eixe Jesús que es va fer el nostre germà fins al punt de compartir el patiment i el dolor de la humanitat, i que no va vindre a ser servit, sinó a servir i donar la vida en rescat per molts. Per ajudar-vos a viure aquests dies en un clima d'oració i contemplació, us proposo una breu reflexió sobre una de les set paraules que Jesús va pronunciar des de la creu.

Segons sant Mateu, de l'evangeli del qual escoltarem el relat de la passió aquest Diumenge de Rams, Jesús va pregar des de la creu el salm 22, que comença amb un crit adolorit de qui se sent abandonat per Déu: «Déu meu, Déu meu, ¿per què m'heu abandonat?» (Mt 27,46). Al dirigir-se al Pare amb aquestes paraules, el Senyor està expressant el patiment més profund que sent en eixe moment: l'experiència de l'abandó i de la soledat. En la passió, Crist apareix com algú incomprès i despreciat pel seu propi poble, abandonat pels seus propis deixebles i amics.

En aquesta experiència de sentir-se abandonat pels seus, Jesús va compartir amb la humanitat sofrent

el patiment major que podem imaginar: la sensació de sentir-se oblidat per Déu. No hi ha un dolor més gran que aquest, perquè quan algú arriba a pensar que Déu l'ha abandonat, sent que ja no hi ha motiu per a l'esperança i es tanca per a ell tot horitzó de vida. És el moment del major patiment i, per això, de la temptació més gran que algú pot experimen-

tar: la desconfiança cap a Déu. A Jesús aquesta temptació li va arribar per les insinuacions dels grans sacerdots, els escribes i els ancians: «Confia en Déu: que l'alliberi, doncs, si tant se l'estima, ell que deia: "Sóc Fill de Déu"» (Mt 27,43). Al patiment físic es va unir un altre major: la lluita interior i l'experiència fosca de la soledat i l'abandó.

Durant aquests dies contemplem el Fill de Déu que s'ha fet solidari amb els adolorits del nostre món: no hi ha cap patiment autènticament humà que Ell no haja experimentat en la seua pròpia carn. Ha passat la prova del dolor per poder auxiliar als qui ara passen per ella. El dolor i el sofriment no ens allunyen de Crist, sinó que ens uneixen més a Ell. En la creu es mostra com a verdader germà nostre, solidari amb els últims del nostre món; com aquell que no es va conformar de renunciar a la seua dignitat divina en assumir la nostra naturalesa, sinó que va voler posar-se al costat d'aquells la dignitat humana dels quals no és respectada.

En aquest moment del dolor suprem, Jesús no es deixa vèncer per la temptació i recita el salm 22, que és un crit de confiança i d'amor a Déu en el moment de la prova. Aquesta oració és també un anunci de la Pasqua: encara que als ulls del món pareix que Déu ha desautoritzat Jesús deixant-lo morir en mans dels seus enemics, el Pare escoltarà la súplica del Fill, obrint així un horitzó d'esperança a tots els adolorits del nostre món.

Amb la meua benedicció i afecte.

† **Enrique Benavent Vidal**
Bisbe de Tortosa

APUNTS PER A L'ANÀLISI

Encarnació i Pasqua de Jesús

La mort i la resurrecció de Jesús són el centre de tot el seu misteri. En la seva manera de viure'ls el Senyor s'ha dit del tot a Ell mateix. L'Església i cadascun de nosaltres estem cridats a agenollar-nos davant la creu i humilment intentar aproximar-nos al pou lluminós que és el cor de Jesús mort i ressuscitat.

En la seva passió Jesús ha fet el camí contrari al d'Adam i del pecat humà. Tots els homes i dones d'arreu del món busquem la vida, la felicitat; i la busquem en l'autoafirmació que ens porta a l'egoisme, l'orgull, la violència. Jesús va fer el camí contrari. La comunió amb el Pare de l'Amor i de la Vida el va portar a la pèrdua de tot, al perdó,

a l'entrega total al Pare i als homes. Així va portar a plenitud la seva filiació divina. El misteri de l'Encarnació culmina en la Pasqua. Diu la carta als Hebreus que Jesús, en entrar al món, va dir al Pare: «No has volgut sacrificis ni oblacions, però m'has format un cos... Per això t'he dit: aquí em tens. Vull fer, oh Déu, la teva voluntat» (He 10,5-7). Jesús, el Fill, ha viscut la nostra vida humana, en tot igual a nosaltres. Però l'ha viscuda no en l'autoafirmació i el domini, sinó en l'amor, la pèrdua, la donació. En l'entrega de la mort ha portat a plenitud la vida en el Pare, que és la resurrecció.

En Ell s'ha realitzat el que havia dit de moltes maneres, especialment la primera vegada que va

anunciar la seva mort i resurrecció, quan va revelar el sentit pregon del seu inefable misteri. Pere acaba de confessar la fe: «Tu ets el Messies», però rebutja el camí veritable de la vida, i Jesús l'increpa de manera duríssima: «Vés-te'n d'aquí Satanàs... Qui vulgui salvar la seva vida, la perdrà, però el qui la perdi per mi i per l'evangeli, la salvarà» (Mc 8,35-37). L'abaixament del Fill començat a Betlem ha arribat a plenitud en la humiliació de la creu. «Per això, Déu l'ha exaltat i li ha concedit aquell nom que està per damunt de tot altre nom» (Fil 2,9).

Gaspar Mora
Professor emèrit de la FTC

PALABRAS DE VIDA

Compartió nuestros sufrimientos

Con la celebración del Domingo de Ramos en la pasión del Señor comienza la Semana Santa. Durante estos días los cristianos somos invitados a dirigir una mirada de fe y amor a ese Jesús que se hizo nuestro hermano hasta el punto de compartir el sufrimiento y el dolor de la humanidad, y que no vino a ser servido, sino a servir y dar la vida en rescate por muchos. Para ayudarlos a vivir estos días en un clima de oración y contemplación, os propongo una breve reflexión sobre una de las siete palabras que Jesús pronunció desde la cruz.

Según el evangelista Mateo, cuyo relato de la pasión escucharemos este año en la celebración del Domingo de Ramos, Jesús rezó desde la cruz el salmo 22, que comienza con un grito desgarrador de quien se siente abandonado por Dios: «Dios mío, Dios mío, ¿por qué me has abandonado?» (Mt 27,46). Al dirigirse al Padre con estas palabras, el Señor está expresando el sufrimiento más profundo que siente en ese momento: la experiencia del abandono y de la soledad. En la pasión, Cristo aparece como alguien incomprendido y despreciado por su propio pueblo, abandonado por sus propios discípulos y amigos.

En esta experiencia de sentirse abandonado por los suyos, Jesús compartió con la humanidad doliente el sufrimiento mayor que podemos imaginar: la sensación de sentirse olvidado por Dios. No hay un dolor más grande que este, porque cuando alguien llega a pensar que Dios le ha abandonado, siente que ya no hay motivo para la esperanza y se cierra para él todo horizonte de vida. Es el momento del mayor sufrimiento y, por ello, de la tentación más grande que alguien puede experimentar: la desconfianza hacia Dios. A Jesús esta tentación le llegó por las insinuaciones de los sumos sacerdotes, los escribas y los ancianos: «Confío en Dios, que lo libre si es que lo ama, pues dijo "soy hijo de Dios"» (Mt 27,43). Al sufrimiento físico se unió otro mayor: la lucha interior y la experiencia oscura de la soledad y el abandono.

Durante estos días contemplamos al Hijo de Dios que se ha hecho solidario con los sufrientes de nuestro mundo: no hay ningún sufrimiento auténticamente humano que Él no haya experimentado en su propia carne. Ha pasado la prueba del dolor para poder auxiliar a los que ahora pasan por ella. El dolor y el sufrimiento no nos alejan de Cristo, sino que nos unen más a Él. En la cruz se muestra como verdadero hermano nuestro, solidario con los últimos de nuestro mundo; como aquel que no se conformó con renunciar a su dignidad divina al asumir nuestra naturaleza, sino que quiso ponerse al lado de aquellos cuyo dignidad humana no es respetada.

En este momento del dolor supremo, Jesús no se deja vencer por la tentación y recita el salmo 22, que es un grito de confianza y de amor a Dios en el momento de la prueba. Esta oración es también un anuncio de la Pascua: aunque a los ojos del mundo parece que Dios ha desautorizado a Jesús dejándolo morir en manos de sus enemigos, el Padre escuchará la súplica del Hijo, abriendo así un horizonte de esperanza a todos los sufrientes de nuestro mundo.

Con mi bendición y afecto.

† Enrique Benavent Vidal
Obispo de Tortosa

Consell Pastoral Diocesà

El 18 de febrer, a les 11 h, va tenir lloc al Seminari la reunió del Consell Pastoral Diocesà, sota la presidència del Sr. Bisbe, Mons. Enri- que Benavent.

El Sr. Bisbe saludà els membres del Consell, agraint la seua assistència i remarcant que el seu treball està emmarcat dintre un àmbit de reflexió sobre les activitats diocesanes, plans de pastoral i de les diferents programacions que hi figuren en l'agenda diocesana. Estem en un moment en què les «Línies pastorals per a un nou dinamisme evangelitzador», programades per a tres anys (2013-2016), responen a la invitació del papa Francesc en l'exhortació apostòlica *Evangelii Gaudium*, han arribat al seu termini. Per tant, hem de veure quina influència real han tingut en la vida de la diòcesi i estudiar accions que podem realitzar per a que tinguen una projecció pastoral. La vida dels grups i parròquies s'ha de seguir vivint cada dia millor, però hem de veure quina incidència tenen a nivell diocesà.

Després de l'aprovació de l'Acta de la reunió anterior, vam passar al següent punt de l'Ordre del dia: REVISIÓ DE LES LÍNIES PASTORALS 2013-2016:

- Responia a les necessitats de l'Església diocesana?
- S'ha treballat i aprofitat prou?
- S'han dut a terme les revisions que s'hi proposaven?
- Ha servit per conèixer millor l'exhortació apostòlica *Evangelii Gaudium*?

A continuació, el Sr. Bisbe manifestà que era la primera Visita Pastoral que feia a la nostra diòcesi, i per tant ha estat molt completa, fent inclús diferents viatges a un mateix poble i, malgrat que la Visita Pastoral no pot solucionar-ho tot, és una manera d'apropar-se a la gent i crear un sentit d'Església diocesana.

Després vam passar a la segona part del punt central de l'Ordre del dia: PRIORITATS I OBJECTIUS CONCRETES DEL NOU PLA PASTORAL:

- a) En l'àmbit de la transmissió de la fe.
- b) 1. En l'atenció pastoral a les Parròquies.
2. En l'estructura organitzativa de la Diòcesi.

Maria Joana Querol

Secretària del Consell Pastoral Diocesà

«Cridats a deixar un món millor»

El dissabte 18 de febrer, els responsables de grups de joves, catequistes, monitors d'esplai, professors i altres joves interessats vàrem trobar-nos amb motiu de la III Jornada d'animadors sobre ecologia i pastoral juvenil que duia per lema «Cridats a deixar un món millor», organitzada pels delegats de Joventut de les diòcesis amb seu a Catalunya.

La trobada va tenir lloc a l'alberg Inout de Vallvidrera (Barcelona) al bell mig de la natura.

Partírem de les claus de lectura de l'encíclica *Laudato si'* que ens donà Carles Muñoz, traslladables als nostres grups de joves.

Albert Bosch, un conegut esportista d'aventura, amb un to enèrgic i compromès amb la causa, ens donà a conèixer el seu testimoni i la relació d'amor que viu amb la seva companya de viatge, la natura.

Se'ns van oferir un seguit de bones pràctiques de Pastoral Juvenil a través de la natura: Natura i Espiritualitat a càrrec d'un monjo benedictí de Montserrat, l'experiència Goum, i els grups d'escoltes.

Lluís Planas ens va presentar la guia del cristià ecològic mitjançant 15 punts per a posar en pràctica en la nostra vida diària.

Per posar fi a la jornada i acomidar-nos, ho férem a través de la pregària de vespres on varen sortir molts dels elogis de la Creació.

Maria Yasmin Llarch (Móra d'Ebre)

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

@Pontifex: «La Quaresma és el temps millor per renovar-se trobant a Crist viu en la seva Paraula, en els Sagraments i en els altres» (12 de març de 2017).

@Pontifex: «Que l'Esperit Sant ens guï per recórrer un autèntic camí de conversió, per redescobrir el do de la Paraula de Déu» (13 de març de 2017).

@Pontifex: «Preguem els uns pels altres perquè sapiguem obrir les nostres portes al dèbil i al pobre» (14 de març de 2017).

@Pontifex: «La Paraula de Déu ens ajuda a obrir els ulls per acollir la vida i estimar-la, sobretot quan és dèbil» (16 de març de 2017).

Crònica de la Visita Pastoral a Rossell

(Dies 16-19 de febrer de 2017)

Des del divendres 16 de febrer fins al diumenge 19, el Sr. Bisbe D. Enrique Benavent va visitar la parròquia dels Sants Joans de Rossell. Vam començar el dijous a les 10 del matí amb la salutació al Sr. Alcalde, Evaristo Martí, que va convidar al Sr. Bisbe a signar el llibre de visites de l'Ajuntament. Després vam anar al Centre Cívic Molí Vell. Allí s'apleguen diàriament al matí una vintena de persones majors del poble on acompanyats per un monitor fan diverses activitats adequades a la seva edat. El Sr. Bisbe va poder saludar i després celebrar la missa.

A la tarda, vam acudir a les escoles a visitar els xiquets que cursen reli-

gió. Més tard ens esperaven 16 joves que es preparen per rebre el sagrament de la Confirmació. A les 20 h va ser l'encontre amb els grups parroquials d'Acció Catòlica General. Un total de 22 adults.

Divendres, al matí, la visita als malalts. A la tarda ens vam trobar amb els xiquets de comunió i postcomunió. Un total de 18 xiquets amb els que vam pregar, vam parlar i vam compartir també un refresc. Després

ens vam trobar amb la Junta del Sagrat Cor de Jesús i vam tenir la celebració de la Missa amb exposició del Santíssim i pregària per les intencions del Papa i dels Bisbes.

Ja el diumenge, a les 12.15 h vam celebrar la Missa Estacional. Una celebració que va estar molt viva, participada i viscuda per tots. La visita a Bel i el dinar amb el Consell Parroquial tingué lloc el dia 11 de març.

Volem agrair a Déu i al Sr. Bisbe la gràcia d'aquesta Visita Pastoral que ens ha fet, en la qual l'hem sentit com al Pastor que acompanya i vetlla pel seu ramat, i en la que ens hem sentit molt a prop d'ell. Gràcies per tot.

Mn. Joan Bta. Andrés

Ordenació sacerdotal de Gerard Reverté Escrihuela a la Catedral de Tortosa

El dia 19 de febrer, la nostra diòcesi va estar de festa. Amb gran goig el Sr. Bisbe, Mons. Enrique Benavent, a les 17.30 h a la Catedral de Tortosa, ordenà prevere al diaca Gerard Reverté Escrihuela de la parròquia Sant Josep Obrer de Sant Carles de la Ràpita. Van concelebrar amb el Sr. Bisbe més de seixanta sacerdots del nostre presbiteri diocesà. Hi eren presents dos diaques permanents, i seminaristes de Tortosa i Barcelona, companys de Gerard. Els fidels omplien la nau central de la Catedral. Els cants foren a càrrec d'un grup de joves de les parròquies de La Ràpita, Benicarló i Tortosa.

Després de l'Evangelí arribà el moment de la presentació del can-

didat. «Que s'acosti el qui ha de ser ordenat prevere» digué el diaca permanent i, tot seguit, Mn. Javier Vilanova, rector del Seminari Diocesà, demanà al Sr. Bisbe l'ordenació de Gerard i respongué: «Escollim aquest germà nostre per a l'orde del presbiterat.»

Tot seguit, el Sr. Bisbe en l'homília li digué a Gerard: «Avui estàs content. Quan un prevere rep el ministeri sacerdotal es pensa que ja ha arribat a la meta. Però l'important no és arribar al sacerdoti, sinó perseverar en el ministeri. Posa't en les mans de Maria, qui no va dubtar mai de la seua entrega a Déu. Demana-li que t'ajude cada dia a que el teu sí, sigue com el seu, per arribar on Jesús, Senyor nostre, et crida. Amén.»

A continuació, el ritus d'ordenació presbiteral.

Abans de la benedicció final, Gerard ens adreçà unes paraules d'agraïment i d'alegria. Finalment, el Sr. Bis-

be adreçà unes paraules als joves animant-los a descobrir si Déu crida a algun a seguir-lo en aquesta vocació.

Maria Joana Querol

AGENDA

- ▶ **Dimarts 11**, Catedral, a les 11.30 h, Missa Crismal.
- ▶ **Del 13 al 16**, Morella, Pasqua Jove.
- Catedral - Horaris Setmana Santa:**
- ▶ **Dijous 13**, Missa del Sant Sopar, a les 20 h.
- ▶ **Divendres 14**, Celebració de la Passió i Mort del Senyor, a les 12 h.
- ▶ **Dissabte 15**, Ofici Capitular, a les 10.30 h. / Vetlla Pasqual, a les 21.30 h
- ▶ **Diumenge 16**, Pasqua, a les 12 h, Eucaristia concelebrada.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

- 10. ■ Dilluns Sant** (lit. hores: 2a setm.) [Is 42,1-7 / Sl 26 / Jo 12,1-11]. Sant Ezequiel, profeta (s. VI aC), Sant Dimes, el bon lladre.
- 11. ■ Dimarts Sant** [Is 49,1-6 / Sl 70 / Jo 13,21-33.36-38]. Sant Estanislau, bisbe de Cracòvia i mr. (1079); sant Isaac, monjo.
- 12. ■ Dimecres Sant** [Is 50,4-9a / Sl 68 / Mt 26,14-25]. Sant Juli I, papa (romà, 337-352), sant Damià, bisbe; santa Vísia, vg. i mr.
- 13. □ Dijous Sant** [Missa de la Cena del Senyor: Ex 12,1-8.11-14 /

- Sl 115 / 1C 11,23-26 / Jo 13,1-15]. Sant Hermenegild, príncep hispànic, mr. (586); sant Martí I, papa (649-656) i mr.; santa Agatònica, mr.
- 14. ■ Divendres Sant** [Celebració de la Passió del Senyor: Is 52,13-53,12 / Sl 30 / He 4,14-16;5,7-9 / Jo 18,1-19,42]. Sant Tiburci, mr.; sant Lambert, bisbe; santa Domnina, vg. i mr.
- 15. ■ Dissabte Sant.** Sant Telm (denominació amb què és conegut popularment el beat Pedro Gonzá-

- lez), rel. dominicà, de Galícia; sant Crescent, mr.
- 16. □ Diumenge vinent**, Pasqua de la Resurrecció del Senyor (lit. hores pròpia) [Vetlla: després dels textos de la Llei i dels Profetes, Rm 6,3-11 / Sl 117 / Mt 28,1-10. Missa del dia: Fets 10,32a.37-43 / Sl 117 / Col 3,1-4 (o bé: 1C 5,6b-8) / Jo 20,1-9 (o bé: Mt 28,1-10). A la missa vespertina, l'Evangelí pot ser: Lc 24,13-35]. Sant Toribi de Lièbana, bisbe; santa Engràcia, vg., i companys màrtirs a Saragossa.

Diumenge de Rams o de la Passió del Senyor

COMENTARI

Déu li ha concedit un nom per damunt de tot altre nom

La Processó de Rams imitant l'entrada messiànica de Jesús a Jerusalem ens introdueix al Misteri pasqual.

Si algú us deia res, responeu-li que el Senyor els ha de menester. Jesús actua com a veritable Senyor, perquè ho és.

La lliçó és en el seu tipus de reialesa i senyoriu: *fa humilment la seva entrada, muntat en una somera.*

A la mateixa Jerusalem i potser també la mateixa *molta gent* que avui aclamen «*Hosanna al Fill de David*», aviat cridaran «*Que el crucifiquin!*».

Avís per a no repetir la història!

El Servent a qui *el Senyor parla a cau d'orella i ajuda*, és capaç de *parar l'esquena als qui l'assoten.*

L'autèntic i perfecte Servent del Senyor és *Jesucrist*, qui essent de *condició divina* des de l'eternitat, *s'abaixà fins a acceptar una mort de creu.*

Divendres Sant contemplem amb St. Joan la *mort de creu* com opció lliure seva: *ningú no té un amor més gran que el qui dona la vida pels qui estima (Jn 15,13).*

Dijous Sant contemplem la mateixa mort feta triple regal testamentari: la institució de l'Eucaristia i del Ministeri sacerdotal al servei del Mandament de l'Amor.

Avui contemplem la nostra culpabilitat en la mort de Jesús. Tots som la *gentada* que crida «*Fora! Que el crucifiquin!*», o *Pilat* que es renta les mans amb gest inútil, o *Caifàs* dient que més val salvar el benestar de la majoria.

Per aquesta oblació total el Servent rep la «missió», és a dir, *el «nom» que està per damunt de tot altre nom: amb poder salvador que està per damunt de tot altre* perquè és l'únic que pot salvar-nos.

Mn. José Luis Arín

▶ Lectura del llibre d'Isaïes (Is 50,4-7)

El Senyor Déu m'ha donat una llengua de mestre perquè, amb la paraula, sàpiga sostenir els cansats. Un matí i un altre em desvetlla l'orella perquè escolti com un deixeble. El Senyor Déu m'ha parlat a cau d'orella i jo no m'he resistit ni m'he fet enrere: he parat l'esquena als qui m'assotaven i les galtes als qui m'arrancaven la barba; no he amagat la cara davant d'ofenses i escopinades. El Senyor Déu m'ajuda: per això no em dono per vençut; per això paro com una roca la cara i sé que no quedaré avergonyit.

▶ Salm responsorial (21)

R. Déu meu, Déu meu, ¿per què m'heu abandonat?

▶ Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis (Fl 2,6-11)

Jesucrist, que era de condició divina, no es volgué guardar gelosament la seva igualtat amb Déu, sinó que es va fer no-res, fins a prendre la condició d'esclau. Havent-se fet semblant als homes i començant de capturar-se com un home qualsevol, s'abaixà i es féu obedient fins a acceptar la mort, i una mort de creu. Per això Déu l'ha exalçat i li ha concedit aquell nom que està per damunt de tot altre nom, perquè tothom, al cel, a la terra i sota la terra, doblegui el genoll al nom de Jesús, i tots els llavis reconeguïn que Jesucrist és Senyor, a glòria de Déu Pare.

▶ Passió de nostre Senyor Jesucrist segons sant Mateu (Mt 27,33-54) (Fragment final)

- C. Arribaren a un indret anomenat Gòlgota, que vol dir lloc de la Calavera. Li oferiren una beguda de vi barrejat amb fel; ell el tastà, però no en volgué beure. Després de crucificar-lo, es repartiren els seus vestits i se'ls jugaren als daus. I s'assegueren allà per fer la guàrdia. Sobre el seu cap, havien posat escrita la causa de la seva condemna: «Aquest és Jesús, el rei dels jueus.» Dos bandolers foren crucificats juntament amb ell, l'un a la dreta i l'altre a l'esquerra.
- C. Els qui passaven l'insultaven, movien el cap amb aires de mofa i deien:
- S. «Tu que vols destruir el santuari i reconstruir-lo en tres dies, salva't tu mateix; si ets el Fill de Déu, baixa de la creu.»
- C. També se'n burlaven els grans sacerdots amb els mestres de la Llei i els notables. Deien:
- S. «Ell que salvava els altres, no és capaç de salvar-se ell mateix! Ell que és el rei d'Israel, que baixi ara de la creu i creurem en ell. Confiava en Déu: que l'alliberi, doncs, si tant se l'estima, ell que deia: Sóc Fill de Déu.»
- C. Els bandolers que havien estat crucificats amb ell també li feien els mateixos retrets.
- C. Des del migdia fins a mitja tarda s'estengué una foscor sobre tota la terra. Cap a mitja tarda Jesús cridà amb tota la força:
- † «Eli, Eli, lema sabactani?»
- C. Que vol dir:
- † «Déu meu, Déu meu, per què m'heu abandonat?»
- C. Alguns dels qui eren allí deien:
- S. «Ara crida Elies.»
- C. Un d'ells anà corrents a prendre una esponja xopa de vinagre i la posà al capdamunt d'una canya perquè begués. Però els altres li deien:
- S. «Deixa'l estar. A veure si ve Elies a salvar-lo.»
- C. Jesús tornà a cridar amb tota la força i expirà.
- C. En aquell moment la cortina que tancava el santuari s'esquinçà en dos trossos de dalt a baix, la terra tremolà, les roques s'esberlaren, els sepulcres s'obriren i ressuscitaren molts cossos dels sants que hi reposaven; després de la resurrecció de Jesús sortiren dels sepulcres, anaren a la Ciutat Santa i s'aparegueren a molts. Quan el centurió i els soldats que guardaven Jesús veieren el terratrèmol i tot el que havia passat, s'esveraren molt i deien:
- S. «És veritat: Aquest home era Fill de Déu.»

▶ Lectura del libro de Isaías (Is 50,4-7)

El Señor Dios me ha dado una lengua de discípulo; para saber decir al abatido una palabra de aliento. Cada mañana me espabila el oído, para que escuche como los discípulos. El Señor Dios me abrió el oído; yo no resistí ni me eché atrás. Ofrecí la espalda a los que me golpeaban, las mejillas a los que mesaban mi barba; no escondí el rostro ante ultrajes y salivazos. El Señor Dios me ayuda, por eso no sentía los ultrajes; por eso endurecí el rostro como pederual, sabiendo que no quedaría defraudado.

▶ Salmo responsorial (21)

R. Dios mío, Dios mío, ¿por qué me has abandonado?

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Filipenses (Flp 2,6-11)

Cristo Jesús, siendo de condición divina, no retuvo ávidamente el ser igual a Dios; al contrario, se despojó de sí mismo tomando la condición de esclavo, hecho semejante a los hombres. Y así, reconocido como hombre por su presencia, se humilló a sí mismo, hecho obediente hasta la muerte, y una muerte de cruz. Por eso Dios lo exaltó sobre todo y le concedió el Nombre-sobre-todo-nombre; de modo que al nombre de Jesús toda rodilla se doble en el cielo, en la tierra, en el abismo, y toda lengua proclame: Jesucristo es Señor, para gloria de Dios padre.

▶ Pasión de nuestro Señor Jesucristo según san Mateo (Mt 27,33-54) (Fragmento final)

- C. Cuando llegaron al lugar llamado Gòlgota (que quiere decir lugar de «la Calavera»), le dieron a beber vino mezclado con hiel; él lo probó, pero no quiso beberlo. Después de crucificarlo, se repartieron su ropa echándola a suertes y luego se sentaron a custodiarlo. Encima de la cabeza colocaron un letrero con la acusación: «Este es Jesús, el rey de los judíos». Crucificaron con él a dos bandidos, uno a la derecha y otro a la izquierda. Los que pasaban, lo injuriaban, y meneando la cabeza, decían:
- S. «Tú que destruyes el templo y lo reconstruyes en tres días, sálvate a ti mismo; si eres Hijo de Dios, baja de la cruz».
- C. Igualmente los sumos sacerdotes con los escribas y los ancianos se burlaban también diciendo:
- S. «A otros ha salvado y él no se puede salvar. ¡Es el Rey de Israel!, que baje ahora de la cruz y le crearemos. Confía en Dios, que lo libre si es que lo ama, pues dijo: «Soy Hijo de Dios»».
- C. De la misma manera los bandidos que estaban crucificados con él lo insultaban. Desde la hora sexta hasta la hora nona vinieron tinieblas sobre toda la tierra. A la hora nona, Jesús gritó con voz potente:
- † «Eli, Eli, lema sabaqtani?».
- C. (Es decir:
- † «Dios mío, Dios mío, ¿por qué me has abandonado?»).
- C. Al oírlo algunos de los que estaban allí dijeron:
- S. «Está llamando a Elías».
- C. Enseguida uno de ellos fue corriendo, cogió una esponja empapada en vinagre y, sujetándola en una caña, le dio de beber. Los demás decían:
- S. «Déjalo, a ver si viene Elías a salvarlo».
- C. Jesús, gritando de nuevo con voz potente, exhaló el espíritu.
- Entonces el velo del templo se rasgó en dos de arriba abajo; la tierra tembló, las rocas se resquebrajaron, las tumbas se abrieron y muchos cuerpos de santos que habían muerto resucitaron y, saliendo de las tumbas después que él resucitó, entraron en la ciudad santa y se aparecieron a muchos. El centurión y sus hombres, que custodiaban a Jesús, al ver el terremoto y lo que pasaba, dijeron aterrizados:
- S. «Verdaderamente este era Hijo de Dios».